

A GDP-n túl: az új regionális Társadalmi Haladás Index

Októberben az EU regionális Társadalmi Haladás Index (EU-THI) közzétette az EU tagállamainak 272 régiójában végrehajtott intézkedések legfrissebb eredményeit.

A „társadalmi haladás” meghatározása tartalmazza a társadalom azon képességét, hogy kielégítse a polgárok alapvető emberi szükségleteit, hogy olyan építőelemeket hozzon létre, amelyek lehetővé teszik a polgárok és a közösségek számára életminőségük javítását és fenntartását, valamint hogy olyan körülményeket teremtsen, amelyek lehetővé teszik az egyének számára lehetőségeik teljes mértékű kiaknázását. Az EU-THI a társadalmi előrehaladás három nagy dimenzióját öleli fel: az alapvető emberi szükségletek, a jóllét alapjai és a lehetőség. Az index ezek mindegyikét négy alapvető összetevőre bontja, és ötven társadalmi és környezeti mutatóval írja le. A gazdasági mutatók szándékos kihagyása azt jelenti, hogy az index közvetlenül, és nem gazdasági mutatók révén méri a társadalmi fejlődést.

A társadalmi haladás mérése adatokat szolgáltat az uniós régiók fejlesztési stratégiáikhoz. A legfrissebb index céljai a következők:

- ▶ segítségnyújtás a régiók számára ahhoz, hogy azonosítani tudják azokat a hozzájuk hasonló – bármely gazdasági fejlettségi szinten lévő – régiókat, amelyektől tanulhatnak, valamint adott esetben ahhoz, hogy felállítsák a kohéziós politikájuk keretén belül kezelni kívánt problémák fontossági sorrendjét;
- ▶ információforrásként szolgál a Bizottság számára annak felmérésében, hogy az uniós alapok a megfelelő problémákat kezelik-e a megfelelő helyeken;
- ▶ a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság számára „A GDP-n innen és túl” vitához történő hozzájárulás lehetővé tétele.

Az eredmények megvannak

Az eredmények azt mutatják, hogy a társadalmi haladás a skandináv és a holland régiókban a legmagasabb, és a román és bolgár régiókban a legalacsonyabb. Szintén magas a társadalmi

haladási szint Ausztriában, Németországban, Luxemburgban, Írországban és az Egyesült Királyságban. Belgium és Franciaország is jó eredményeket ért el, de mindkét ország magas belső változékonyságot mutat. A legmagasabb szintű országon belüli variabilitás Olaszországban figyelhető meg, ahol a központi régiók jobban teljesítenek az ország többi részénél.

Szoros kapcsolat van az EU-THI és az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) között, bár ez az összefüggés azt mutatja, hogy a gazdasági teljesítmény minden szintjén lehetőség van több társadalmi haladásra, de fennáll a kisebb haladás kockázata is. A szegényebb régiókban az egy főre jutó GDP minden plusz eurója egyértelműen hozzájárul a társadalmi haladáshoz, ez viszont sokkal kevésbé igaz a gazdagabb régiókban. Ez különösen nyilvánvaló a fővárosi régiókban, például Bukarest, Pozsony, Prága, Brüsszel és London egyaránt viszonylag alacsony THI-szinttel rendelkeznek az egy főre jutó GDP-jükhöz képest. Más régiók azonban, mint például a skandináv és a legtöbb holland régió túlteljesítik a gazdasági szintjüket, magasabb eredményt érve el, mint amennyire az egy főre jutó GDP-jük utalna.

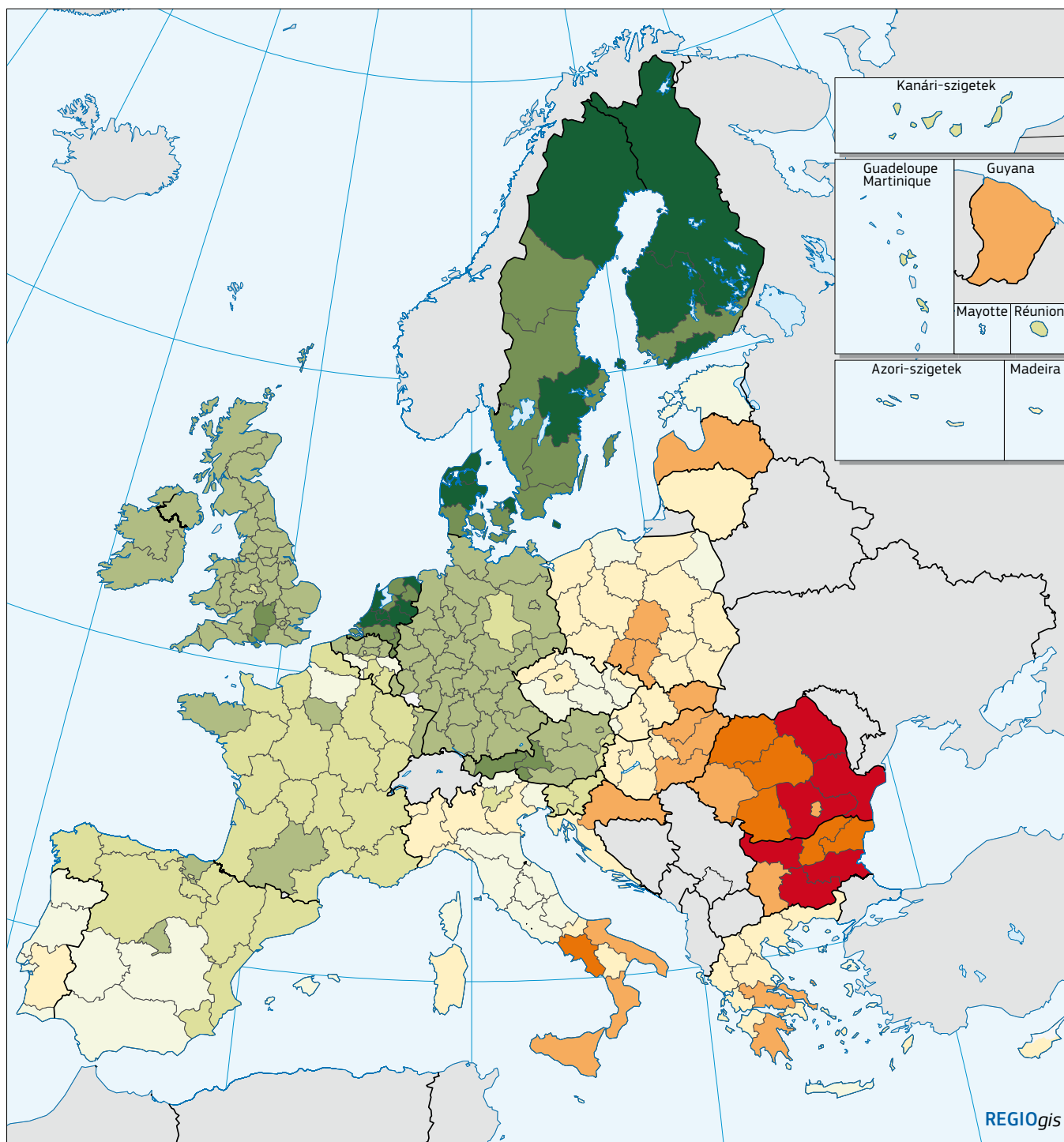
A 2004-ben vagy azután csatlakozott tagállamok bizonyos régiói kivételével az EU-THI alapján kiderül, hogy szinte minden uniós régióban kielégítik az alapvető emberi szükségleteket. A jóllét alapjait bemutató dimenzió nagyobb eltéréseket mutat: itt csak a skandináv tagállamok, Hollandia és Írország minden régiója teljesített jól. A lehetőség tekintetében vannak a legjelentősebb eltérések: az EU számos déli és keleti régiója alacsony teljesítményt mutat.

Az EU regionális Társadalmi Haladás Indexe a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság¹, a Social Progress Imperative szervezet és az Orkestra, a Baszk Versenyképességi Intézet együttműködésében jött létre. A globális Társadalmi Haladási Index általános keretében illeszkedik, ugyanakkor az EU helyzetére szabták azáltal, hogy elsősorban az Eurostat adatait használja. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

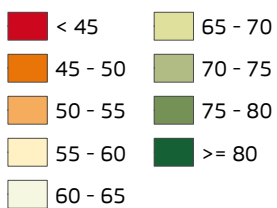
<http://europa.eu/!Dg69Mv>

¹ Az EU regionális társadalmi haladás indexét nem pénzügyi támogatási célból hozták létre, és semmilyen módon nem kötelező az Európai Bizottságra nézve.

Európai Unió Társadalmi Haladás Index

Index

Forrás: DG REGIO

© EuroGeographics Szövetség az adminisztratív határokért